

V zadevi Petek proti Sloveniji

Evropsko sodišče za človekove pravice (peti oddelek) kot senat v sestavi:

Ann Power-Forde, *predsednica*,

Boštjan M. Zupančič,

Helena Jäderblom, *sodnika*,

in Stephen Phillips, *namestnik sodnega tajnika oddelka*,

po razpravi, zaprti za javnost, ki je bila 27. maja 2014,

izreka to sodbo, sprejeto navedenega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva se je začela s pritožbo (št. 1543/12) proti Republiki Sloveniji, ki jo je po 34. členu Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljnjem besedilu: konvencija) pri Sodišču 21. decembra 2011 vložil slovenski državljani Zvonko Petek (v nadaljnjem besedilu: pritožnik).
2. Pritožnika je zastopala Odvetniška družba Gregorovič & Pungartnik d.n.o. o.p. iz Šentjurja. Slovensko vlado (v nadaljnjem besedilu: Vlada) je zastopala J. Morela, državna pravobranilka.
3. Vlada je bila o pritožbi obveščena 30. avgusta 2013.

DEJSTVA

I. OKOLIŠČINE ZADEVE

4. Pritožnik je bil rojen leta 1963 in živi v Žalcu.
5. V nadaljevanju so povzete okoliščine zadeve, ki sta jih predložili stranki.
6. 4. maja 2008 je pritožnik izgubil nadzor nad svojim motornim kolesom na ovinku, domnevno zato, ker ni prilagodil hitrosti razmeram na cesti. Posledično je bil hudo poškodovan.
7. 29. julija 2008 je policija pritožniku poslala plačilni nalog z denarno kaznijo 460 evrov (EUR) in šestimi kazenskimi točkami, ker ni prilagodil hitrosti razmeram na cesti v skladu s petim odstavkom 30. člena Zakona o varnosti cestnega prometa.
8. 1. avgusta 2008 je pritožnik vložil zahtevo za sodno varstvo. Zatrjeval je, da ni prekoračil dovoljene hitrosti, saj je vozil skupaj s prijatelji na nedeljskem izletu, zavoji na zadevnem delu ceste pa niso omogočali hitrosti, ki bi presegala omejitev hitrosti. V zvezi s tem bi B. in G., ki sta vozila za njim s svojima motornima kolesoma, lahko potrdila, da ni prekoračil omejitve hitrosti. Prvič, po njegovem mnenju bi bila cesta lahko prekrita s peskom, saj je bilo konec zime. Drugič, trdil je, da bi bila cesta lahko spolzka. Ne glede na to kakšna vrsta ovire je bila na cesti, je prometno nesrečo povzročila prav ta ovira. V svojih nadaljnjih stališčih je pritožnik ponovno poudaril, da je vozil z dovoljeno hitrostjo. Nadalje je opozoril na dejstvo, da bi bilo treba znak postaviti že prej glede na to, da se je na tej cesti v preteklosti zgodilo precej prometnih nesreč, v katerih so bila udeležena motorna

kolesa. Po besedah pritožnika je bil dan ali dva po nesreči postavljen opozorilni znak za spolzko cestišče, zato je predlagal zaslišanje odgovorne osebe na Direkciji RS za ceste. Nazadnje je poudaril, da je bil previden in izkušen voznik, ki se je udeležil več usposabljanj o varnosti v cestnem prometu.

9. Okrajno sodišče v Slovenskih Konjicah je 20. maja 2009 zavrnilo pritožnikovo zahtevo brez izvedbe zaslišanja. Na podlagi policijskega zapisnika o ogledu kraja prometne nesreče, skice prometne nesreče, obvestila o telesni poškodbi pritožnika, plačilnega naloga o kazni in zahteve za sodno varstvo je sodišče razsodilo, da je pritožnik vozil neprevidno. Po ugotovitvah policije se je nesreča zgodila na ostrem ovinku s slabo vidljivostjo zaradi z gozdom poraščenega nasipa. Poleg tega je bilo cestišče razdeljeno z neprekinjeno črto. Okrajno sodišče je menilo, da bi moral pritožnik pričakovati spolzko cestišče in prisotnost peska, vendar svoje hitrosti temu ni ustrezno prilagodil. Poleg tega je menilo, da se pritožnikovi očitki nanašajo samo na prekoračitev dovoljene hitrosti, kar pa mu ni bilo očitano. Okrajno sodišče se ni izreklo o zahtevi pritožnika za zaslišanje.

10. Pritožnik je 24. avgusta 2009 Vrhovnemu državnemu tožilstvu predlagal, da vložijo zahtevo za varstvo zakonitosti.

11. 21. septembra 2009 je Vrhovno državno tožilstvo pritožnika obvestilo, da ne bo uporabilo tega pravnega sredstva, ker ni ugotovilo nobene kršitve zakonodaje.

12. Pritožnik je vložil ustavno pritožbo in predlog za presojo ustavnosti in zakonitosti Zakona o prekrških.

13. 22. junija 2011 je Ustavno sodišče ustavno pritožbo in predlog zavrglo kot nedopustno. Sklep je bil pritožniku vročen 18. julija 2011.

II. UPOŠTEVNO DOMAČE PRAVO

14. Za upošteveno domače pravo in prakso glej *Suhadolc proti Sloveniji* ((sklep), št. 57655/08, 17. maj 2011) in *Flisar proti Sloveniji* (št. 3127/09, § 14 – 16, 29. september 2011). Poleg navedenega je v tej zadevi pomemben 30. člen Zakona o varnosti cestnega prometa, ki se glasi:

"(1) Voznik sme voziti s takšno hitrostjo, da lahko vozilo ves čas obvladuje in ga lahko ustavi pred oviro, ki jo glede na okoliščine lahko pričakuje.

(2) Hitrost in način vožnje mora prilagoditi svojim sposobnostim, lastnostim in stanju ceste ter preglednosti na njej, gostoti in drugim značilnostim prometa, vremenskim razmeram ter značilnostim vozila in tovora v njem ali na njem.

...

(5) Z globo 460 evrov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 6 kazenskih točk."

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV PRVEGA ODSTAVKA 6. ČLENA KONVENCIJE

15. Pritožnik se je pritožil, da ni bilo poštenega sojenja pred Okrajnim sodiščem, kot je določeno v prvem odstavku 6. člena konvencije, ki se glede tega glasi:

"1. Vsakdo ima pravico, da o ... kakršnih koli kazenskih obtožbah zoper njega ... do poštenega... zaslišanja v razumnem roku odloča ... sodišče ..."
..."

16. Vlada je to trditev izpodbijala.

A. Sprejemljivost

17. Sodišče ugotavlja, da ta pritožba ni očitno neutemeljena v smislu točke a tretjega odstavka 35. člena konvencije. Prav tako ugotavlja, da ni nesprejemljiva niti iz katerega koli drugega razloga. Torej jo je treba razglasiti za sprejemljivo.

B. Utemeljenost

18. Pritožnik se je pritožil, da so bili domači postopki nepošteni, saj Okrajno sodišče ni opravilo zaslišanja in v tej zvezi ni podalo nobene obrazložitve. Predvsem ni obrazložilo, zakaj zaslišanje prič, ki ga je pritožnik predlagal, ni bilo potrebno.

19. Vlada je trdila, da je bila v skladu s tedaj veljavnim Zakonom o prekrških odločitev glede izvedbe zaslišanja v domeni sodnikove presoje. Sodniku ni bilo treba zaslišati storilca prekrška, niti ga obvestiti o predložitvi dokazov. Ta obveznost je bila uvedena šele 12. marca 2011, ko je začel veljati Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških. Po mnenju Vlade je pritožnik podal izčrpno izjavo o dejstvih in pravnih vidikih zadeve v svoji zahtevi za sodno varstvo, pri čemer je večkrat poudaril, da ni prekoračil omejitve hitrosti. Poleg tega je domače sodišče ugotovilo, da so bila v plačilnem nalogu zanesljivo in celovito ugotovljena vsa odločilna dejstva. Končno, domača postopkovna pravila niso bila kršena.

20. Sodišče ugotavlja, da se ta zadeva nanaša na prometni prekršek, ki sta ga osebno opazovala B. in G. in ga je nato dokumentirala policija. Podobna je zadevi *Flisar proti Sloveniji* (navedeno zgoraj, § 33–39, 29. september 2011), ki se je nanašala na obsodbo za prekrške zoper javni red na podlagi spisa o zadevi, ki ga je posredovala policija. Sodišče meni, da je pritožnik v zahtevi za sodno varstvo

izpodbijal nekatere z dejstvi povezane vidike zadeve in izrecno zahteval zaslišanje. Res je, da je v glavnem izpodbijal dejstvo, da ni prekoračil omejitve hitrosti. Vendar pa je opozoril tudi na dejstvo, da bi bila cesta morda lahko spolzka ali prekrita s peskom in brez ustrezne prometne signalizacije, in v tej zvezi predlagal zaslišanje treh prič, od katerih sta bili dve priči nesreče. Sodišče nadalje ugotavlja, da so bile ugotovitve policije edina podlaga za obsodbo pritožnika in da Okrajno sodišče ni obrazložilo, zakaj je menilo, da zaslišanje ni potrebno. Sodišče v teh okoliščinah, glede na naravo konkretnih vprašanj, ki jih mora obravnavati Okrajno sodišče, in dejstvo, da dokazi niso bili pridobljeni na objektiven način (glej, *nasprotno, Suhadolc proti Sloveniji*, navedeno zgoraj), meni, da Okrajno sodišče z vidika poštenega sojenja ni moglo pravilno ugotoviti dejstev ali krivde pritožnika, ne da bi neposredno ocenilo dokaze na ustni obravnavi, ali, kot druga možnost, ne da bi navedlo razloge, zakaj tega ni storilo (glej, *mutatis mutandis, Flisar proti Sloveniji*, navedeno zgoraj, in *Milenović proti Sloveniji* (št. 11411/11, 28. februarja 2013).

21. Glede na zgoraj navedeno Sodišče meni, da Vlada ni navedla nobenih dejstev ali utemeljitev, ki bi ga prepričale, da bi v tej zadevi sprejelo drugačen sklep. Sodišče ob upoštevanju svoje ustaljene sodne prakse na tem področju meni, da je prišlo do kršitve prvega odstavka 6. člena konvencije.

II. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

22. 41. člen konvencije določa:

"Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje."

A. Škoda

23. Pritožnik je zahteval 485 EUR za premoženjsko škodo in 28.000 EUR za nepremoženjsko škodo.

24. Vlada je zavrnila pritožnikov zahtevek kot neutemeljen in pretiran. Trdila je, da bi glede na okoliščine zadeve sodba Sodišča, ki bi ugotovilo kršitev, že ta bila zadostno pravično zadoščenje.

25. Sodišče ne vidi vzročne povezave med ugotovljeno kršitvijo in zatrjevano premoženjsko škodo, zato ta zahtevek zavrača.

26. V zvezi z nepremoženjsko škodo pa Sodišče meni, da je ugotovitev kršitve zadostno pravično zadoščenje po 41. členu konvencije (glej *Mesesnel proti Sloveniji*, št. 22163/08, § 44, 28. februar 2013).

B. Stroški in izdatki

27. Pritožnik je zahteval tudi 7.442 EUR za stroške in izdatke, ki so nastali v postopku pred Sodiščem.

28. Vlada je trdila, da je ta zahtevk neutemeljen in pretiran. Navedla je, da veljavni Zakon o odvetniški tarifi določa pristojbino za zastopanje pred Sodiščem v višini od 500 EUR do 1.500 EUR. Po mnenju vlade zapletenost in obseg opravljenih nalog upravičujeta minimalni znesek iz zgoraj navedenega tarifnega razpona.

29. V skladu s sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov in izdatkov, če dokaže, da so dejansko nastali in bili neizogibni, ter da je njihov znesek razumen. Sodišče v tej zadevi ob upoštevanju razpoložljivih dokumentov in zgoraj navedenih meril meni, da je upravičeno priznati znesek 1.000 EUR za stroške, nastale v postopku pred Sodiščem.

C. Zamudne obresti

30. Po mnenju Sodišča je primerno, da zamudne obresti temeljijo na mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, ki se ji dodajo tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. *razglaš*a, da je pritožba sprejemljiva;

2. *razsoja*, da je bil kršen prvi odstavek 6. člena konvencije;

3. *razsoja*,

(a) da je ugotovitev kršitve zadostno pravično zadoščenje za nepremoženjsko škodo pritožnika;

(b) da mora tožena država v treh mesecih pritožniku za nepremoženjsko škodo plačati 1.000 EUR (tisoč evrov) za stroške in izdatke in morebitni davek, obračunan pritožniku;

c) da se za navedeni znesek od poteka zgoraj omenjenih treh mesecev do plačila obračunajo linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji mejne posojilne obrestne mere Evropske centralne banke, za vse zamujeno obdobje z dodanimi tremi odstotnimi točkami;

4. *zavrača* preostali del pritožnikovega zahtevka za pravično zadoščenje.

Sestavljeno v angleškem jeziku in 19. junija 2014 poslano v skladu z drugim in tretjim odstavkom 77. člena Poslovnika Sodišča.

Stephen Phillips
namestnik sodnega tajnika

Ann Power-Forde
predsednica

